

ARHEOLOŠKI MUZEJ SPLIT

Zrinsko-Frankopanska 25, 21000 Split, tel. 021/318-762, 318-721, faks 021/318-714

http://www.mdc.hr/split-arheoloski, e-mail: arheoloski-muzej-st@st.tel.hr

Tip muzeja:	specijalni muzej
Vrsta muzeja:	arheološki
Djelokrug:	županijski i međužupanijski
Osnovano:	1820.
Osnivač:	republika
U sastavu:	
Sastavljen od:	Zbirka antičke Narone (Vid kod Metkovića), Arheološka zbirka »Issa« (Vis), Memorijalna soba don Frane Bulića (Solin)
Broj stručnih djelatnika:	21
Ravnatelj:	Emilio Marin
Voditelj:	

Stručni djelatnici:

Hanja Anić (*bibliotekarka*), Slobodanka Antičić (*dokumentarist*), Maja Bonačić Mandinić (*viša kustosica*), Zrinka Buljević (*viša kustosica*), Boris Čargo (*kustos*), Ivo Donelli (*restaurator savjetnik*), Arsen Duplancić (*viši knjižničar*), Sanja Ivčević (*viša kustosica*), Branko Kirigin (*muzejski savjetnik*), Damir Kliškić (*kustos*), Diana Marević, Jagoda Mardešić (*viša kustosica*), dr. Emilio Marin (*muzejski savjetnik*), Branko Pender (*viši konzervator*), Ante Piteša (*kustos*), Ika Prpa Stojanac (*viša preparatorica*), Josip Radić (*informatičar*), Aida Šarić Bužančić (*kustosica*), Ema Višić Ljubić (*kustosica*), Borko Vješnica (*konzervator*), Darko Vukšić (*preparator*)

1. Skupljanje građe

1.1. Kupnja

- Kamena sjekira iz neolitskog razdoblja nađena na području Splita
- Sredstvima Ministarstva kulture otkupljen je novac iz Zbirke Alajbeg, Zbirke Kljaković-Gašpić (antički novac i predmeti) te novac iz Zbirke Bučan.
- Djelomično je otkupljena Zbirka Bakota (novac i predmeti iz raznih razdoblja).

2. Zaštita

- Izvršeni su opsežni radovi na sanaciji vlage koja je prodrla u veliki depo.
- Preparatorska radionica nastavila je konzervirati i čistiti spomenike, ponajprije za stalni postav, ukupno 2 306 izložaka, od toga 2 290 za stalni postav, te 9 za izložbu *Palagruža*.
- Konzervirana su tri kipa iz Narone, mozaik iz Salone u atriju Muzeja te je izvršena nužna konzervatorska zaštita lokaliteta u Naroni.
- Izvršena je montaža 5 kopija stela na lokalitetu Martvilo u Visu.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

- U Antičkoj zbirci inventirano je 9 staklenih štapića.
- Inventirane su 3 kamene skulpture, 8 jantarnih predmeta i 5 keramičkih predmeta.
- Za stalni postav inventirano je 635 kom. novca. Ukupno je inventirano 713 kom. novca (do inventarnog broja 5747).
- Inventirano je 18 nakitnih predmeta s lokaliteta Sveta Marija u Velom Selu na Visu.

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- U Antičkoj zbirci katalogizirana su 44 staklena štapića, 4 staklena prstena, 16 štapića, stakleni prsten, 2 brončana prstena, alabasterni prsten, stakleni aribalos, stakleni privjesak i staklene perle.

- Katalogizirano je 49 kozmetičkih predmeta, 45 predmeta za tkanje i šivenje, 13 metalnih prstenova, 20 naušnica za stalni postav.
- Kataloški je obrađeno 78 kom. novca za monografiju *Salonae*, kao i bizantski novac iz Zbirke Machiedo.

3.3. Fototeka

- Obavljena su sva snimanja za potrebe Muzeja: protokolarna snimanja, snimanje predmeta za stalni postav, procesa konzervacije skulptura iz Narone itd.
- Razvijena su 32 dijafilma i 94 filmova u boji (ukupno 3 740 fotografija u boji).
- Izrađene su 1 202 crno-bijele fotografije (Muzej 849, Salonae 297, Narona 56).
- Razvijena su 32 crno-bijela filma.
- U fototeku je upisano 240 negativna i 240 pozitivna.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

Za publiciranje je izrađeno 485 crteža, za stalni postav 25, za terensku dokumentaciju 5.

4. Knjižnica

4.2. Stručna obrada knjižničkog fonda

- Tekuća obrada novih knjiga i članaka za hemeroteku, te slanje knjiga u zamjenu. Pregled i obrada *Miscelaneae*.
- Popisivanje knjiga iz povijesti umjetnosti predanih u zamjenu Galeriji umjetnina u Splitu. Prepisivanje starog kataloga zamjene publikacija u računalnu kartoteku.
- Obrada knjiga iz obitelji Martinis-Machi
- Muzejski djelatnici i drugi stručnjaci koristili su se arhivskom građom (arhiv Muzeja, rukopisi A. Matijaševića Caramanea, J. Buffalisa i M. Ruića, arhiv D. S. Karamana, dokumenti pisani bosančicom, arhiv F. Carrare i L. Jelića, *Libro rosso d'Almissa*, *Kronika Tome Arhidakona*, pjesme M. Jurjetinovića Ivakića, beneventinski rukopisi).
- Obrađena su 1 192 sveska knjiga.

4.5. Ostalo

Knjižnicu je posjetilo 385 čitača, a koristili su se s 1 224 sveska.

5. Stalni postav

Postavljen je kameni natpis na pročelju Muzeja, te je u cijelosti dovršen stalni postav u prizemlju Muzeja, koji je otvoren svečanošću 18. prosinca, uz nazočnost ministra kulture dr. Antuna Vujića, gradonačelnika Splita Ivana Škarića, nadbiskupa dr. Marina Barišića i nadbiskupa u miru Ante Jurića, zapovjednika HRM-a admirala Vida Stipetića, veleposlanice RH pri UNESCO-u dr. Vesne Girardi-Jukić, brojnih uzvanika i građana, prema procjenama, oko 500 ljudi.

6. Stručni rad

- Muzej je nastavio međunarodnu suradnju na temelju projekata ugovorenih s Francuskom, Španjolskom i Italijom. Potpisan je protokol između Hrvatske i Španjolske o suradnji u kulturi i obrazovanju, u sklopu kojega je i projekt Arheološkog muzeja Split *Latinski natpisi Salone i Narone I-III. st., 1999.-2000.*
- Tijekom kolovoza Nancy Gauthier, Noël Duval, Denis Feissel, François Prevot i Pascale Chevalier radili su na pripremi 4. sveska serije *Salona* (korpus starokršćanskih natpisa Salone).
- Kodirektor projekta suradnje između Arheološkog muzeja u Splitu i Sveučilišta u Barceloni i Macerati E. Marin, zajedno s profesorom Gianfrancom Pacijem i suradnicima, kao i Marx Mayer, Isabel Roda i Rosa Gomez radili su na korpusu latinskih natpisa Narone u Muzeju u Splitu.
- Isabel Roda i Marija Kolega iz Zadra radile su na programu proučavanja skulptura iz Narone krajem kolovoza i početkom rujna.
- Profesor Paci radio je u Muzeju na epigrafičkom programu u siječnju.
- Branko Kirigin nastavio je rad na međunarodnom projektu *Jadranski otoci*.
- Branko Kirigin bio je na arheološkim iskopavanjima u špilji Nakovana na Pelješcu od 20. srpnja do 20. kolovoza.
- Damir Kliškić rekognoscirao je teren u Dugopolju, Šestanovcu i Mitlu iznad Marine.
- Ante Piteša rekognoscirao je polje u Marini, te u suradnji s Tončem Burićem i Ivanom Pažaninom otoke Drvenik Veliki, Drvenik Mali, Orud i Kludu.

Solin — Salona

- Posebna pozornost pridana je održavanju i prezentaciji lokaliteta. Od početka godine redovito se čiste i održavaju Manastirine, Episkopalni centar, Kapljuč, Marusinac i amfiteatar. Obavljeni su nužni konzervatorski radovi i popravljene putovi kroz Salonu.
- Izvršena su arheološka istraživanja na Marusincu i u Episkopalnom centru.

Episkopalni centar, Oratorij, terme, Pet mostova, Porta Caesarea

- Lokalitet se redovito održava. Od 2. do 17. svibnja trajala su istraživanja u prostoriji sjeverno od Oratorija A (voditeljica Jagoda Mardešić). Istraživan je istočni dio prostorije, i to u dvije razine: krajnja i istočna koja je već bila istraživana, ali je naknadno zatrpana, te dio koji je bio ispod betonske ploče. Na otprije istraženom dijelu prostorije doprlo se do neistraženog sloja, snimljen je podzid od sedre koji je bio podignut ukoso preko prostorije. Dio ispod betonske ploče također je pokazao izmiješane slojeve nastale zbog ukopavanja zaklona za mitraljez tijekom Drugoga svjetskog rata. Cijela je situacija je snimljena.

- Iskopanom su zemljom nasuta i izravnana udubljenja na prostoru sjeverno od termi.
- Konzervatorski zahvati provedeni su na dvije lokacije: u termama, gdje su konzervirani ostaci fresaka, te u tzv. malim termama na zapadnom dijelu lokaliteta, gdje su konzervirani ostaci hipokausta.
- Popravljen je podzid preko puta koji se proteže po bedemima u dužini oko 7 metara, a koji se bio odronio zbog pljuška. Tada je konzerviran i dio bedema ispod puta. Svi su zahvati dokumentirani.
- Izrada geodetske karte Episkopalnog centra s koordinatnim točkama

»16 sarkofaga«

- Lokalitet je dva puta očišćen i ponovno je sazidan dio ogradnog suhozida koji je pao nakon nevremena.

Kapljuč

- Lokalitet je tri puta čišćen.

Amfiteatar

- Lokalitet je čišćen tri puta. Skupljen je i odvezen krupni otpad.

Teatar

- Nakon više godina znatan je dio lokaliteta očišćen.

Marusinac

- Lokalitet se cijele godine redovito čisti i održava. Provedena su dva arheološka istraživanja na nedavno otkupljenoj parceli koja se nalazila na prostoru sjeveroistočno od tzv. basilicae discopertae. Cilj arheoloških radova bio je da se istraži neproučeni dio terena, čime bi se definirali vanjski zidovi bazilike te eventualno otkrilo postojanje kakve dogradnje.

Prvi istraživački radovi poduzeti su u proljeće i trajali su od 18. travnja do 2. svibnja. Tijekom radova otkopan je sloj zemlje dubok 1, 60 m. Otkrivena su 2 groba pod tegulama položena u smjeru istok-zapad. U grobovima nisu pronađeni popratni predmeti. Uz vanjski sjeverni zid Rauma II. otkriven je poklopac sarkofaga (103 x 44 cm) koji zbog prestanka radova nije otkopan. Pronađen je i dio zida koji se nastavlja na sjeverni zid Rauma II. i pruža se prema istoku. Zid je od kamena povezanog zbukom i sačuvan je u dužini 1, 5 m. Debljina sačuvanog zida je 0, 50 m. Cijela je situacija snimljena i dokumentirana.

Druga je istraživačka etapa trajala od 29. studenog do 21. prosinca. Stručna ekipa bila je sastavljena od djelatnika Arheološkog muzeja (E. Marin — voditelj, E. Višić-Ljubić, M. Topić, J. Mardešić, M. Čorić, J. Šakić) i vanjskih suradnika (T. Dabac, T. Leleković).

U sjevernom dijelu terena otkopan je sloj debeo oko 60 cm i došlo se do zdravice. U potpunosti je otkriven zid u produžetku sjevernog zida Rauma II. koji se proteže prema istoku u dužini 2 m, a zatim se pod kutom od oko 30° koso nastavlja prema istočnom zidu Rauma II. u dužini 3, 60 m. Ti su zidovi vjerojatno pripadali četvrtastoj građevini koja je postojala prije izgradnje Rauma II. U vrijeme gradnje Rauma II. ta građevina više nije bila u funkciji. Naime, sjeverni zid te starije građevine većim je dijelom iskorišten kao sjeverni zid Rauma II. U istočnom dijelu terena otkrivena je temeljna stopa apsida koja je sagrađena na grebenu tupine. Sačuvana visina temeljne stope apsida je 1, 20 cm. U potpunosti je otkriveno vanjsko lice istočnog zida bazilike koji je jednim svojim dijelom podignut nad temeljnom stopom apsida. Pri gradnji istočnog zida odsječeno je vanjsko tjeme

apside. To dokazuje da je taj istočni zid pripadao kasnijoj građevnoj fazi od gradnje same apside bazilike. Na ostalom dijelu istraženog prostora osim brojnoga pokretnog materijala (pilastar s motivom križa u plitkom reljefu, ulomci sarkofaga, keramika, staklo, nešto metalnih predmeta i brojni nalazi brončanog novca), pronađen je veći broj grobova (34) s uobičajenom grobnom konstrukcijom (u amfori ili pod tegulama). Uz sjeverni zid Rauma II. otkriven je sarkofag (103 x 44 cm, visine 46 cm) s pokojnikom. Na sanduku sarkofaga je tabula ansata bez natpisa, a u ansama su u plitkom reljefu uklesani biljni motivi. U sjeveroistočnom dijelu terena, istočnije od istočnog zida Rauma II., otkrivena je zidana grobnica tipa *a pozzetto*, položena u smjeru istok-zapad (vrata su na istoku). U grobnici su bila pokopana tri pokojnika. Dva starija kostura bila su položena na zemlju, dok je treći, najmlađi imao dodatnu grobnu konstrukciju napravljenu od tegula u obliku dvoslijevnog krova. U jugoistočnom dijelu terena otkrivene su još dvije zidane grobnice istog tipa koje imaju zajednički središnji zid. Položene su u smjeru sjeveroistok — jugozapad. Istraživanje na tom dijelu još nije završeno, ali se primjećuje da se zapadni zid zapadne grobnice proteže ispod istočnog zida *basilicae discopertae*, što upućuje na raniju fazu.

Zemlja iskopana tijekom istraživanja iskorištena je za zasipavanje i izravnavanje pojedinih područja na samom lokalitetu (plato južno od Anastazijeva mauzoleja, unutrašnjost Anastazijeve bazilike).

- Stup i poklopac sarkofaga koji su se nalazili u središtu Milišića, naselja kraj Marusinca, prevezeni su na Manastirine.

Ostali radovi u Solinu

- Zaštitni arheološki radovi na lokaciji Doma časnih sestara u Solinu trajali su od 1. listopada do 3. studenoga. Stručnu ekipu činili su djelatnici Arheološkog muzeja (J. Mardešić — voditelj, E. Višić-Ljubić, S. Ivčević, A. Piteša, M. Topić, B. Čargo, M. Čorić). Tijekom radova otkriveni su ostaci dvaju hortusa, odnosno dviju grobnih parcela koje su pripadale jugoistočnoj nekropoli. Južni je hortus u potpunosti istražen, dok je od sjevernoga otkriven tek južni zid i dio istočnoga ogradnog zida. U oba je hortusa otkriveno 38 grobova s urnama (kamenim i keramičkim).

Vranjic

- Na lokalitetu Dušice, u neposrednoj blizini antičke nekropole Crkvine, kustos Damir Kliškić vodio je zaštitna arheološka istraživanja. Najvjerojatnije je riječ o ostacima vile rustike.

Vid kod Metkovića — Narona

- Redovito čišćenje i održavanje svih lokaliteta u Naroni za turističku sezonu
- Dovođeno je otprije započeto istraživanje dijela kule koji izlazi iz linije bedema prema zapadu, tj. u tzv. Popove bare. Poslove je izvela nekolicina stručnjaka Arheološkog muzeja iz Splita i nekoliko fizičkih radnika iz Vida.
- Rad na obradi spomenika iz Narone nastavljen je u Arheološkome muzeju prema predviđenom programu (skulpture, keramika, natpisi).
- Uzeti su novi mramorni uzorci skulptura iz Augusteuma te u studenome 2000. predani na analizu u Barcelonu. Suradnice na projektu skulptura Amanda Claridge i Marija Kolega sudjelovale su u proučavanju mogućnosti povezivanja Livijine biste iz Oxforda s nekim od pronađenih torza u Augusteumu, u splitskome Muzeju, krajem studenoga.

Vis — Issa

- Radovi na Martvilu

Na Martvilu je prvotno počelo čišćenje lokaliteta, nakon kojega je krenula izrada betonskih temeljnih stopa u koje su postavljene kopije pet helenističkih stela.

Sve su stele zatim i »kozmetički« obradene kako bi se što vjernije uklopile u okoliš. Nakon završetka tih radova započela je priprema terena za popločavanje kamenom koji je kupljen za tu svrhu na Braču. U tom smislu obavljena su manja iskopavanja recentnog sloja zemlje nabačene na pristupni put ka Martvilu prigodom gradnje Sportskog centra hotela Issa. Pronađen je uglavnom keramički materijal, potpuno fragmentiran, te jedan ulomak stela, i to njezin lijevi akroterij. Ti radovi nisu završeni zbog protivljenja vlasnice zemljišta gđe Jerin iz Pule, no ako prihvati ponudeni prijedlog za zamjenu zemljišta, kompletno bi se uređenje lokaliteta završilo nakon pristizanja novih sredstava.

- Radovi na termalnom kompleksu

Lokalitet je potpuno očišćen od raslinja, s njega su podignute veće količine zemlje i građevnog otpada koji se tu depozirao više godina, zaštitna ograda koja osigurava podzemne prostorije (ostatke prvotnih isejskih termi) antičkih termi popravljena je i obojena, postavljen je koš za otpatke.

U suradnji s Restauratorskim zavodom Hrvatske — Odjelom u Splitu, započet je veliki posao na konzervaciji i djelomičnoj rekonstrukciji mozaika na termalnom kompleksu. Mozaici su nakon temeljite dokumentacije podignuti sa svog mjesta i prebačeni u Arheološku Zbirku Issa, gdje su potpuno očišćeni i započeo je proces konzervacije. U sklopu tih radova započela je djelomična konzervacija zidova prostorije u kojoj se mozaik nalazi te sondiranje same prostorije koje je u tijeku.

Branko Matulić i Tonči Borovac voditelji su poslova u ime HRZ-a.

U tijeku je i sondiranje tzv. prostorije u E, u kojoj se nalazi mozaik. Sonda je veličine 5 x 1 m. U sjeveroistočnom dijelu sonde, na dubini 0, 6 m nalaze se ostaci prijašnje podnice, koja je dosta oštećena vatrom, a nalazi se točno nad živcem. U jugoistočnom dijelu sonde živca nema, podnica nije sačuvana iako se na nekim mjestima vidi u profilu. Dubina do koje se došlo iznosi 1, 45 m, a očekuje se da sloja s nalazima neke kulture ima još oko 30-40 cm. Od materijala prevladavaju keramički ostaci (ranorimske i helenističke keramike) te, sasvim sporadično, nešto malo stakla (nekoliko ulomaka trbuha i oboda bočice) i bronce (čavli).

Putokazi i infopanoi bit će postavljeni prije početka sljedeće turističke sezone.

- Uređenje Arheološke zbirke Issa

Započet je rad na objedinjavanju dokumentacije s arheoloških istraživanja koja se na tim prostorima provode još od 1955., a kojih su materijali dijelom bili pohranjeni unutar prostora kabineta. Presložen je arheološki materijal s istraživanja termi 1980. i 1985. u nove kutije. Riječ je o više od 10 000 ulomaka od keramike, kamena, kosti, stakla i metala te dijelova žbuke. Sav arheološki materijal sada se može nesmetano znanstveno obrađivati. Na taj je način obrađena tek 1/4 ukupnog materijala.

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

- Građa Muzeja posuđena je za izložbu *Trasparenze Imperiali*, koja je gostovala u organizaciji Arheološkog muzeja u Zadrugu, u Rimu, Lisabonu, Veneciji i Anconi. (Građa je vraćena).

- Građa iz knjižnice bila je posuđena za izložbe *Historicizam u Hrvatskoj* u Zagrebu i *Nadbiskupsko sjemenište i Nadbiskupijska klasična gimnazija »Don Frane Bulić«* u Splitu 1700-2000. u Splitu.

6.4. Sudjelovanje na kongresima, seminarima

- E. Marin sudjelovao je s priopćenjem na znanstvenom skupu *Internationales Kolloquium Split-Rom-Trier*, Bamberg, 2000
- Branko Kirigin: *Problemi della chora coloniale dall'Occidente al Mare Nero*, Taranto 29. rujna-2. listopada.
- Jagoda Mardešić: *Grad mrtvih uz grad živih*, međunarodni znanstveni skup o nekropolama, Pula 21.-25. studenog.
- Zrinka Buljević: *Steklo v arheoloških obdobljih*, Bled 25.-29. listopada
- Zrinka Buljević i Sanja Ivčević prisustvovala su na skupu Hrvatskoga arheološkog društva u Rijeci 11.-14. listopada.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Emilio Marin

Urednik

- *Salona III. Recherches archéologiques franco-croates à Salone* (dir. par N. Duval, E. Marin et C. Metzger); *Manastirine — Etablissement préromain, nécropole et basilique paléochrétiens à Salone — Predrimsko sjedište, groblja i starokršćanska bazilika* (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split 2000 (Niz SALONA 8).
- *Arheološki muzej — Split AD 2000, Spomenica u povodu obnove Muzeja, povećanja njegova izložbenog i radnog prostora i novog stalnog postava o 180. obljetnici — Memorial in the occasion of the reconstruction of the Archeological Museum in Split, an extension of its exhibition and working areas, and a new permanent archeological display in the year of its 180th anniversary*, Split 2000 (Niz SALONA 10).
- Buljević, Zrinka. *Njive-Podstrana: groblje iz vremena seobe naroda u Naroni — Naroni II.* // VAHD 90-91/1997-1998, Split, 1999, str. 201-293.

Stručni radovi

- Marin, Emilio. *Naroni — Project: The Arrangement of the archeological Site with the Museum Pavilion, Kulturparks — Erbe und Entertainment*, ed. E. Scherer, I. Slawinski, St. Pöltten, 2000, str. 51-58.
- Marin, Emilio. *Naroni: descubrimiento del Augusteum (fragmentos del diario)*. // *Studia croatica*, XLI, 1 (141), Buenos Aires, 2000, str. 27-52 (prijevod Iva Vidić).
- Marin, Emilio. *Bogorodica u svjetlu starokršćanskih izvora na hrvatskom području, Ancilla Domini — Miscellanea P. Melada (Kačić XXXII-XXXIII)*, Split-Zagreb, 2000., str. 367-381 (Summary: Mother of God in the light of the old Christian Croatian sources).
- Marin, Emilio. *Proslav — Préface*. // *Salona III* (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split, 2000., str. VII-VIII.
- Marin, Emilio. *Predgovor — Avant-Propos*. // *Salona III* (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split, 2000., str. IX-XI. (u suradnji s N. Duval).
- Marin, Emilio. *Kronika — Izvješće o radu Arheološkog muzeja u Splitu u 1997. godini*. // VAHD 90-91/1997-1998, Split, 1999., str. 585-606.
- Marin, Emilio. *Kronika — Izvješće o radu Arheološkog muzeja u Splitu u 1998. godini*. // VAHD 90-91/1997-1998, Split, 1999., str. 607-628.

- Marin, Emilio. *Kronika — Izvješće o radu Arheološkog muzeja u Splitu u 1999. godini*. // VAHD 92/1999, Split, 2000., str. 331-370.
- Marin, Emilio. *The Archeological museum in Split*. // *Histria Antiqua*. 5 (1999.), str. 195-197.
- Marin, Emilio. *Naroni: Kolonija koju je utemeljio prvi rimski car — Eine vom ersten römischen Kaiser gegründete Kolonie*. EuroCity. Proljeće — Frühjahr 2000., str. 58-63.
- Marin, Emilio. *Salona: Trgovačka i prometna spona između Istoka i Zapada — Handels— und Verkehrsbrücke zwischen Ost und West*. // EuroCity. Ljeto — Sommer 2000., str. 14-17.
- Marin, Emilio. *Split: Najsčuvanija antička carska rezidencija — Die besterhaltene antike Kaiserresidenz*. // EuroCity. Ljeto — Sommer 2000., str. 28, 31.
- Marin, Emilio. *Arheološki muzej — Split*. // *Spomenica...*, str. 7-10.
- Marin, Emilio. *The Archaeological Museum in Split*. // *Spomenica...*, str. 107-110.

Prikazi

- Caillet, Jean-Pierre. *L'évergétisme monumental chrétien en Italie et à ses marges, d'après l'épigraphie des pavements de mosaïques (IVe-VIIe s.)*, Rome, 1993. // VAHD 90-91/1997-1998, Split 1999., str. 479-483.
- Caillet, Jean-Pierre (dir.); Barrucand, Marianne; Jolivet-Lévy, Catherine; Joubert, Fabienne. *L'Art du Moyen Age*, Paris, 1995. // VAHD 90-91/1997-1998, Split 1999., str. 484-487.
- Mundell Mango, Marlia; Bennett, Anna. *The Sevso Treasure, part 1: Art historical description and inscriptions — Methods of manufacture and scientific analyses (JRA Suppl. 12)*, Ann Arbor, MI 1994, VAHD 90-91/1997-1998, Split, 1999., str. 488-499.
- Brian Rose, Charles. *Dynastic Commemoration and Imperial Portraiture in the Julio-Claudian period*, Cambridge 1997. // VAHD 92/1999, Split, 2000, str. 269-280.
- Koch, Guntram. *Frühchristliche Kunst — Eine Einführung*, Stuttgart — Berlin — Köln, 1995. // VAHD 92/1999, Split, 2000, str. 281-287.
- Nestori, Aldo. *Il mausoleo e il sarcofago di Flavius Iulius Caterius a Tolentino*, Monumenti di Antichità Cristiana, II serie, XIII, Città del Vaticano, 1996. // VAHD 92/1999, Split, 2000, str. 288-292.

U tisku

- *Marusinac — Novitates*. // Acta XIV CIAC, Wien, 1999.

Branko Kirigin

Stručni radovi

- Kirigin, Branko. *Un ponte archeologico sull'Adriatico*. // *Archeo XVI/1* (179), Rim, 2000., str. 44-51.
- Kirigin, Branko. *Arheologija otoka Visa, Biševa, Sveca i Pačlagraže*. // VAHD 90/91 (2000.), str. 405-458.
- Kirigin, Branko. *Grčka civilizacija*, Spomenica..., str. 13-16.
- Kirigin, Branko. *Greek Civilisation*, Spomenica..., str. 111-114.

Članak

- Kirigin, Branko. *Napokon arheologija*. // *Zarez*. II-38, 14. rujna 2000., str. 30.

U tisku

- Kirigin, Branko. *The Begging of Promunturium Diomedis*. Radovi simpozija u Urbinu 1999.

Jagoda Mardešić**Stručni radovi**

- Mardešić, Jagoda. *Teatar, amfiteatar, Kućni inventar*. // Spomenica..., str. 21-22.
- Mardešić, Jagoda. *Theatre and amphiteatre; Domestic Life*. // Spomenica..., str. 117-118.

Članci

- Mardešić, Jagoda. *Otkrivena rimska vila*. // Salonska kronika. 66, 15. ožujka 2000.
- Mardešić, Jagoda. *Nekropola unutar grada*. // Salonska kronika. 74, 15. studenog 2000.
- Mardešić, Jagoda. *Nove spoznaje o dalmatinskoj prošlosti*. // Solinska kronika. 75, 15. prosinca 2000.

Zrinka Buljević**Stručni radovi**

- Buljević, Zrinka. *Sferični i pticoliki balzamariji iz Arheološkog muzeja Split*. // Opuscula Archeologica (zbornik M. Zaninovića). 23/24 (1999-2000.), str. 465-472.
- Buljević, Zrinka. *Rimsko razdoblje*. // Spomenica..., str. 18-21.
- Buljević, Zrinka. *The Roman period*. // Spomenica..., str. 114-117.
- Buljević, Zrinka. *Kasna antika*. // Spomenica..., str. 27.
- Buljević, Zrinka. *The Late Roman period*. // Spomenica..., str. 117-119.

Osurti

- Buljević, Zrinka. *Antička figuralna plastika iz Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika*. // Obavijesti HAD-a. 31/3 (1999.), str. 161-162.
- Buljević, Zrinka. *Antički zlatinici iz Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika*, Obavijesti HAD-a. 32/2 (2000.), str. 111-113.

Sanja Ivčević**Stručni rad**

- Ivčević, Sanja. *Koštane preslice s prikazom Afroditе iz Arheološkog muzeja*. // Opuscula Archaeologica (zbornik M. Zaninovića), 23/24 (1999.-2000.), str. 473-480.

Prikaz

- Petrincec, M.; Šeparović, T.; Vrdoljak, B. M. *Arheološka zbirka Franjevačkog muzeja u Livnu*. // Obavijesti HAD-a. 32/1 (2000.), str. 111-113.

Ante Piteša

- Piteša, Ante. *Seoba naroda i vlast istočnih Gota; Seoba Hrvata; Pokrštenje Hrvata*. // Spomenica..., str. 30-33.
- Piteša, Ante. *The Migration period and Ostrogothic reign, The Migration of the Croats; The Christening of the Croats*. // Spomenica..., str. 119-123.

Ema Višić-Ljubić**Članci**

- Višić-Ljubić, Ema. *Novi broj Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*. // Solinska kronika. 66, 15. travnja 2000., str. 16-17.
- Višić-Ljubić, Ema. *Čuvar salonitanskoga blaga*. Solinska kronika. 72, 15. rujna 2000., str. 15.

- Višić-Ljubić, Ema. *Misa u čast sv. Anastazija*. // Solinska kronika. 72, 15. rujna 2000., str. 11.

- Višić-Ljubić, Ema. *Novi dvobroj Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*. // Solinska kronika. 73, 15. listopada 2000., str. 15.

Damir Kliškić**Stručni radovi**

- Kliškić, Damir. *Paleolitik, Neolitik, Eneolitik, Brončano doba, Željezno doba*. // Spomenica..., str. 36-40.
- Kliškić, Damir. *Prehistor*. // Spomenica..., str. 123.

Boris Čargo**Članak**

- Čargo, Boris. *Martvilo od uništenja do arheološkog parka*. // Viška zora. 26 (2000.), str. 6-9.

Arsen Duplančić**Stručni radovi**

- Duplančić, Arsen. *Bibliografija za 1997.-1998. god.* // Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku. Split, 1999., 90-91/1997.-1998., str. 501-576.
- Duplančić, Arsen. *Bibliografija za 1999. god.* // Vjesnik za Arheologiju i historiju dalmatinsku, Split, 2000., 92/1999., str. 293-330.
- Duplančić, Arsen; Banić, Ivan; Kovačić, Slavko; Tomić, Radoslav. *Nadbiskupsko sjemenište i Nadbiskupijska klasična gimnazija »Don Frane Bulić« u Splitu 1700.-2000.*, Katalog izložbe. Split, 2000., 48 str.

Prikaz

- Duplančić, Arsen. *Knjiga o južnim granicama Dalmacije*. Stijepo Obad, Serdo Dokoza i Suzana Martinović: *Južne granice Dalmacije od XV. st. do danas*. // Hrvatska obzorja. VIII/2000., 1, str. 228-234.

6.6. Stručno usavršavanje

- Branko Kirigin obranio je doktorsku disertaciju *Faros — parska naseobina* na Filozofskom fakultetu u Zadru 9. listopada.
- Kustosi Damir Kliškić i Boris Čargo upisali su posljediplomski studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.
- Kustosice Muzeja Zrinka Buljević i Sanja Ivčević promaknute su u zvanje magistrica znanosti na promociji u Zagrebu 9. studenog.

6.13. Ostalo

- E. Marin član je Savjeta časopisa *Histria antiqua* 5/1999. (Akti skupa Forum), koji je objavljen 2000. Sudjelovao je u predstavljanju knjige.
- Maja Bonačić-Mandinić za potrebe izložbe *Hrvati i Karolinzi* MHAS-a ustupila je za fotografiranje bizantski novac iz Solina, blago Urbike iz Vida i Grimaldov novac.
- Maja Bonačić-Mandinić napravila je za rješenje detalja unutarnje dekoracije Raiffeisen Bank u Splitu napravila izbor Dioklecijanov novca.
- Ante Piteša, kustos, surađivao je na posudbi i vraćanju eksponata za potrebe izložbe *Hrvati i Karolinzi*, te je omogućio snimanje ranosrednjovjekovnih spomenika iz Muzeja za katalog te izložbe.
- Damir Kliškić ostvario je suradnju s American College of Management u Dubrovniku.

7. Znanstveni rad

7.2. Publicirani radovi

Emilio Marin

- Marin, Emilio. *Consecratio in formam Veneris dans l'Augusteum de Narona, Imago Antiquitatis, Mélanges R. Turcan*, Paris, 1999., str. 317-327.
- Marin, Emilio. *Revizijsko istraživanje groblja i starokršćanskog arhitektonskog sklopa Manastirine. Otkriće predrimskog središta — Les travaux de révision des fouilles de la nécropole et du complexe architectural paléochrétien de Manastirine. Découverte dun établissement préromain.* // Salona III. (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split, 2000., str. 87-182 (u suradnji s J. Mardešić).
- Marin, Emilio. *L'architecture du complexe architectural, Salona III.* (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split, 2000., str. 283-611 (u suradnji s N. Duval, M. Jeremić i B. Pender).
- Marin, Emilio. *Conclusions — Zaključci.* // Salona III (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split, 2000., str. 619-664 (u suradnji s N. Duval i M. Jeremić).
- Marin, Emilio. *Notulae minimae epigraphicae ad officinas lapidarias Salonitanas illustrandas, Epigrafi — Miscellanea L. Gasperini*, ed. G. Paci, Macerata-Roma, 2000, str. 579-584 (u suradnji s M. Mayer i I. Rodà).
- Marin, Emilio. *Elementos para una puesta al día de las inscripciones del campo militar de Bigeste, Les légions de Rome sous le Haut-Empire (congrès 1998)*, ed. Y. Le Bohec, Lyon, 2000., str. 499-514. (u suradnji s M. Mayer, G. paci i I. Rodà).
- Marin, Emilio. *Introduzione alla Salona Cristiana, Aquileia Romana e Cristiana fra II e V secolo.* // AAA XLVII, Trieste, 2000., str. 535-551.

Branko Kirigin

- Kirigin, Branko et al. *The Adriatic Island Project — Contact, Commerce and Colonisation 6000 BCAD 600, Siena Populus Colloquium: Extracting Meaning from Ploughsoil Assemblages*, London, 2000.

Maja Bonačić Mandinić

- Bonačić Mandinić, Maja. *Novac Issae i Farosa u zbirci Magyar Nemzeti Muzeum u Budimpešti.* // VAHD 92 (2000.), str. 255-267.

Jagoda Mardešić

- Mardešić, Jagoda. *Revizijsko istraživanje groblja i starokršćanskog arhitektonskog sklopa Manastirine. Otkriće predrimskog središta — Les travaux de révision des fouilles de la nécropole et du complexe architectural paléochrétien de Manastirine. Découverte dun établissement préromain.* // Salona III. (éd. N. Duval et E. Marin), Rome-Split, 2000., str. 87-182 (u suradnji s E. Marinom).
- Mardešić, Jagoda. *La nécropole*, ibid., str. 205-225.

Zrinka Buljević

- Buljević, Zrinka. *Njive-Podstrana: groblje iz vremena seobe naroda u Naroni — Narona II.* // VAHD90-91/1997-1998, Split, 1999., str. 201-294.
- Buljević, Zrinka. *Kasnoantičke narukvice od stakla i gagat u zbirci Arheološkog muzeja u Splitu.* // VAHD 92, Split, 2000., str. 189-205.

Sanja Ivčević

- Ivčević, Sanja. *Antički medicinsko-farmaceutski instrumenti iz Arheološkog muzeja Split.* // VAHD 90-91, Split 1999., str. 101-160.
- Ivčević, Sanja. *Lukovičaste fibule iz Salone u Arheološkome muzeju Split.* // VAHD 92, Split, 2000., str. 125-187.

Arsen Duplanić

- Duplanić, Arsen. *Nacrt isusovačkih kuća u Splitu iz XVIII. stoljeća.* // Kulturna baština. 21 (1999.), 30, str. 127-138.
- Duplanić, Arsen. *Sjemenište i gimnazija u Splitu na početku XIX. stoljeća.* U: 300. obljetnica splitskoga sjemeništa i klasične gimnazije (1700.-2000.). // Zbornik radova. Split, 2000., str. 409-432.

9. Izložbena aktivnost

- Mramorna bista Livije iz Narone

Bista koja je izložena u glavnoj izložbenoj dvorani Ashmolean muzeja u Oxfordu ustupljena je Arheološkome muzeju na godinu dana te je prigodno izložena u novoj maloju izložbenoj dvorani Muzeja na dan ponovnog otvaranja stalnog postava 18. prosinca. Livijinu glavu donio je kustos Ashmolean muzeja dr. Michael Vickers 16. prosinca. Tom povratu spomenika u Hrvatsku, 122 godine nakon njegova odlaska u Englesku, prethodilo je intenzivno dopisivanje i pregovaranje s upravom Ashmolean muzeja, a vodio ga je ravnatelj muzeja E. Marin.

- Palagruža — otok među zvijezdama — Diomedov otok

Stalna izložba u Komizi na otoku Visu o arheološkim nalazima na Palagruži otvorena je 16. srpnja u prostoru preuređene čitaonice na rivi u središtu grada.

Za izložbu su izrađene posebne vitrine te dvojezični panoi. U slobodnom prostoru napravljen je okvir u koji su smještene 2 amfore i 2 taronika otkriveni kod Galijule 1987. Priredjen je i poster veličine 50 x 70 cm, letak na hrvatskome te na talijanskome i engleskom jeziku, kao i razglednice. Uz izložbu posjetiteljima je ponudena anketa s naslovom *Što s Palagružom?*. Za stanovnike Komize ulaz je bio besplatan. U stalnom postavu sudjelovao je i Prirodoslovni muzej iz Zagreba s izloščima u jednoj vitrini. Za stalni postav korišteni su i eksponati sa zaštitnih i sustavnih iskopavanja i terenskog pregleda, te iz registriranih privatnih zbirki Jadranka Oreba iz Vele Luke i Katice Borčić-Bako iz Komize. Autor izložbe je Branko Kirigin, a arhitektonske je radove obavio studio A&U iz Komize.

- Zbirka Isse i otoka Visa u Visu

7. srpnja ponovno je otvorena za javnost.

10. Izdavačka djelatnost

- Niz *Salona* upotpunjen je 2000. godine, s malim zaostatom, knjigom 8, koja pripada francusko-hrvatskom nizu *Salona III*, a govori o Manastirinama.
- Kao 10. knjiga u muzejskom nizu *Salona*, a u povodu obnove Muzeja, krajem godine objavljena je spomenica *Arheološki muzej — Split AD 2000.*
- Objavljen je zaostali i redoviti svezak muzejskog Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku 90/91 i 92.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

- Kustosice lokaliteta Salona J. Mardešić i E. Višić-Ljubić vodile su niz skupina posjetitelja: učenike osnovnih škola, posjetitelje iz gradova prijatelja, studente različitih fakulteta.
- Skupina ljubitelja kulturne baštine iz Njemačke Tönissteiner Kreis koji je vodio njemački veleposlanik u Hrvatskoj gospodin Haak, posjetila je Muzej i Salonu 7. travnja, a veleposlanik Haak u sklopu svog oproštajnog posjeta Splitu, zajedno s pratnjom posjetio je Arheološki muzej 14. ožujka. Vodič skupine bio je ravnatelj Muzeja.
- Skupina francuskih eksperata za antičku arhitekturu iz CNRS-a i Sveučilišta de Provence, koji su vodili profesori Lafont i Gros, te arhitekt Paillet, posjetila je Muzej 13. travnja, Salonu 12. travnja i Naronu 11. travnja. Vodič skupine bio je ravnatelj Muzeja.
- Naslovni nadbiskup Narone i apostolski nuncij u Albaniji Giovanni Bulaitis posjetio je, u pratnji ravnatelja Muzeja arheološki lokalitet i zbirku Narone 20. veljače.
- Gradonačelnik Splita Ivan Škarić obišao je radove u Muzeju 17. studenog.
- Ministar kulture dr. Antun Vujić posjetio je Muzej i razgovarao s ravnateljem i djelatnicima 14. srpnja.

11.2. Predavanja

Emilio Marin

- Redovito održava predavanja na Umjetničkoj akademiji u Splitu
- Predavanje na poslijediplomskom studiju Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu *Graditeljsko naslijede*
- Predavanje o Kuli Ereš i njezinim spomenicima u Sociéte Nationale des Antiquaires u Parizu, 23. veljače
- Četiri predavanja u SAD-u: New York, 25. rujna, Institute of Fine Arts, New York University; *The Augusteum at Narona and the Imperial Cult in Roman Dalmatia*; Princeton, 27. rujna, Department of Art and Archaeology, Princeton University; *Early Christian Salona and Narona*; *Recent Research, Excavations and Discoveries in Roman Dalmatia*; Boston, 3. listopada, Center for Archaeological Studies, Boston University; *Narona — An Archeological Site of Roman Dalmatia — Twelve Years of Excavations and Discoveries*; Cambridge, Mass., 4. listopada, Department of the Classics, Harvard University; *Between Magic and Religion: The Growth of Christianity at Salona*

Jagoda Mardešić

- Predavanje o Saloni sudionicima Godišnje skupštine turističkih zajednica Splitsko-dalmatinske županije, 3. svibnja 2000.

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press

- Na dan utemeljenja Muzeja 22. kolovoza, a u povodu 180. obljetnice Muzeja, održana je konferencija za novinare u Arheološkome muzeju i u Tusculumu u Solinu. Slobodna Dalmacija, Večernji list, Vjesnik i Novi list objavili su prilog 23. kolovoza. Novi list objavio je opširni prilog i 27. kolovoza. Glas Koncila posvetio je pozornost muzejskoj obljetnici 3. rujna. Hrvatska obzora 3/2000., str. 638-639, objavila su prigodni članak M. Vukovića. Obavijesti HAD-a

3/XXXII/2000., str. 171-173., objavile su prigodni članak muzejske kustosice Eme Višić-Ljubić.

- Na dan otvorenja novog stalnog postava Muzeja 18. prosinca održana je konferencija za novinare u novouređenoj maloj izložbenoj dvorani Muzeja, u kojoj je istog dana bila izložena Livijina bista iz Oxforda. Na konferenciji su osim ravnatelja Muzeja sudjelovali muzejska kustosica Ema Višić-Ljubić, projektant stalnog postava i obnove Muzeja Vinko Peračić te gosti arheolozi iz Sarajeva Veljko Paškvalin, iz Pariza Jean Caillet, iz Macerate Gianfranco Paci i iz Oxforda Michael Vickers, te profesor muzeologije iz Zagreba Ivo Maroević. O tome su izvijestili Slobodna Dalmacija 18. i 19. prosinca, Vjesnik, Jutarnji list, Novi list i Republika 19. prosinca, te Vjesnik i Večernji list 20. prosinca.
- Slobodna Dalmacija je izvijestila o tradicionalnom polaganju vijenca na grob don Frane Bulića 29. srpnja, kao i Solinska kronika 15. kolovoza.
- Gordana Benić je u Slobodnoj Dalmaciji 5. veljače objavila članak o muzejskim istraživanjima u Marusincu u Solinu.
- Gordana Benić je u Slobodnoj Dalmaciji 22. veljače objavila članak o knjizi E. Marin i sur., *Narona*.
- O knjizi E. Marin i sur., *Narona* objavljen je prikaz u Glasu Koncila 23. siječnja.
- Slobodna Dalmacija objavila je prikaz o knjizi *Erešova kula* 25. siječnja.
- Vijenac je objavio prikaz o knjizi *Hello Narona* 9. kolovoza.
- Franko Oreb objavio je u Hrvatskom slovu VI/251 od 11. veljače članak *Ave Narona*.
- Gordana Benić u Slobodnoj Dalmaciji od 11. veljače objavila je prilog *Arheološki muzej želja* o problematici muzeja u Naroni s izjavom ravnatelja Muzeja.
- Slobodna Dalmacija u dubrovačkom izdanju 9. lipnja objavljuje članak *Narona i muzej*, s izjavom ravnatelja Muzeja.
- Slobodna Dalmacija 14. srpnja izvijestila je o posjetu ministra Antuna Vujića lokalitetu Narona.
- Vjesnik od 15. rujna izvješćuje o prijevodu odlomka iz dnevnika *Ave Narona* na španjolski jezik u argentinskom časopisu Studia Croatica.
- Vjesnik i Slobodna Dalmacija 22. studenog izvješćuju o prezentaciji knjige o Naroni u Društvu hrvatskih književnika.
- Vjesnik i Glas Istre izvijestili su o prezentaciji knjige *Salona III — Manastirine* u Puli 25. studenog
- Glas Koncila izvijestio je o prezentaciji knjige *Salona III — Manastirine* u Puli, 3. prosinca.
- Novi list, u podlistku za kulturu Mediteran, 24. prosinca objavljuje izjavu ravnatelja Muzeja u povodu 300. broja.
- Slobodna Dalmacija 14. prosinca u članku Jasmine Pavić piše o prijeporu Arheološkog muzeja i MHAS-a glede posudbe eksponata za izložbu *Hrvati i Karolinzi*, donoseći i izjavu ravnatelja Muzeja (naime, dio izložaka koji je tražen Muzej nije mogao ustupiti zbog njihova istodobnog izlaganja u novom stalnom postavu).
- Vjesnik 14. prosinca na 1. i 3. stranici donosi opširni članak *Livija se vraća u Hrvatsku* Vesne Kusin, s izjavom ravnatelja Muzeja.
- O povratku Livije izvješćuju Slobodna Dalmacija i Vjesnik 18. prosinca.
- Ema Višić-Ljubić, koja se poglavito brine o promidžbi Salone, razgovarala je s novinarkom Slobodne Dalmacije i Solinske kronike M. Sesardić (Slobodna Dalmacija, 2. i 9. srpnja; Solinska kronika 70 od 15. srpnja). Razgovarala je i s novi-

narom Solinske kronike Ž. Mužićem o čišćenju antičkog teatra i drugih aktivnosti u Saloni (Solinska kronika 70, 15. srpnja).

- Boris Čargo lokalnom je dopisniku Slobodne Dalmacije više puta davao kraće informacije o radovima u zbirci u Visu.
- El Pais je 2. ožujka na str. 14. donio članak o Erešovoj kuli *La casa que habla en latin*

Emilio Marin — članci i razgovori u novinama

- *Salona — problem ili potencijalno bogatstvo?* Solinska kronika, 15. svibnja 2000., str. 14-15. (razgovarala M. Batarello.)
- *Narona — svjetska atrakcija kod Metkovića*, Vjesnik, 24. rujna 2000. (razgovarala Mira Jurković)
- *Muzej će biti otvoren prije Božića*, Slobodna Dalmacija, 14. studenog 2000. (razgovarala Jasmina Parić)
- *Kulturni događaj i kulturni promašaj godine*, Slobodna Dalmacija, 31. prosinca 2000.-1. siječnja 2001. (anketa)
- *Kulturni događaj godine*, Vjesnik, 2. siječnja 2001. (anketa)

Maja Bonačić-Mandinić, — razgovor za novine

- *Carevi su krojili lice vremena*, Slobodna Dalmacija, 9. svibnja 2000. — Forum (razgovarala Gordana Benić)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- E. Marin i nekolicina kustosa (Z. Buljević, M. Topić, M. Bonačić-Mandinić, S. Ivčević) sudjelovali su u snimanju HTV-ova filma o Naroni za Hrvatsku kulturnu baštinu, u Arheološkome muzeju i na lokalitetu Narone 28./29. ožujka. Prilog je emitiran na 1. programu HTV-a 20. listopada.
- U povodu 180. obljetnice Muzeja Radio Dalmacija imao je razgovor uživo s ravnateljem Muzeja.
- HTV 1.. program objavio je prilog u kasnom TV dnevniku u povodu 180. obljetnice Muzeja.
- HTV je 18. prosinca na 1. programu u emisiji *Odjeci dana*, objavio prilog o otvorenju stalnog postava Muzeja, kao i u emisiji *Panorama*.
- ATV Split je 8. veljače emitirao prilog o preuređenju Muzeja i novom stalnom postavu.
- E. Višić-Ljubić sudjelovala je u snimanju priloga o počecima kršćanstva u Saloni za HTV, koji je prikazan u prigodnoj emisiji o Sudamiji 7. svibnja na 1. programu HTV-a.
- E. Višić-Ljubić dala je 15. lipnja intervju za Hrvatski radio — Radio Knin u svezi s radom na dokumentarnom filmu *Salona*.
- E. Višić-Ljubić dala je 18. prosinca intervju za Hrvatski radio — Radio Split u svezi s otvorenjem novog stalnog postava Muzeja i radova u Saloni.
- B. Čargo razgovarao je s novinarom Nautic Radija — Vis o stanju i perspektivama Arheološke zbirke u Visu. Za isti radio dao je više izvjava o radovima na zbirci u Visu.

12.4. Promocije i prezentacije

- Vesna Girardi-Jurkić, Marin Zaninović i ravnatelj Muzeja predstavili su knjigu *Salona III — Manastirine* na znanstvenom skupu o nekropolama u Puli 24. studenoga.
- Na završnoj večeri Knjiga Mediterana u Splitu 20. rujna predstavljena su muzejska izdanja *Salona III — Manastirine* i *VAHD 86-89, 90-91 i 92* (predstavljajući: Nenad Cambi, Tomislav Marasović, Franko Oreb i Jagoda Mardešić).

- Damir Kliškić sudjelovao je u predstavljanju knjige Ante Kovačevića *Kijevo i okolica* u Pločama u rujnu 2000.
- E. Marin sudjelovao je u predstavljanju knjige Ante Kovačevića *Kijevo i okolica* u Kijevu 17. kolovoza 2000.
- E. Marin sudjelovao je na okruglom stolu o budućnosti klasične naobrazbe u Splitu 24. ožujka.
- E. Marin sudjelovao je na prezentaciji knjige Zorana Filipovića *Papa u Hrvata* 1998. u Splitu 19. siječnja.
- Dr. Franko Oreb prezentirao je francusko-hrvatski niz *Salona*, osobito najnoviju treću knjigu o Manastirinama, u Domu kulture Zvonimir u Solinu 3. studenog.

12.5. Koncerti i priredbe

- Dana 5. rujna održan je u muzejskom vrtu i lapidariju dio Gibonijeva koncerta *Millennium Internet*, u kojemu je nastupila klapa Cambi i koji je bio promidžbeno prezentiran novom ISDN tehnologijom.

13. Marketinška djelatnost

- E. Višić-Ljubić, koja je preuzela brigu o promidžbi Salone, u svezi s organizacijom turističkom sezonom razgovarala je s direktoricom Turističke zajednice grada Solina Dijanom Didić. Organizirala je izradu vrećica sa znakom Salone na temelju idejnog rješenja Ivanke Prpe-Stojanac.
- U vrtu Tusculuma održana je 3. svibnja redovita sjednica Skupštine turističkih zajednica Splitsko-dalmatinske županije. Tada sudionici sjednice upoznati su s mogućnostima turističke ponude Salone.
- U sklopu priprema za turističku sezonu Muzej je preuzeo prodaju suvenira koje izrađuje radionica Doma kulture Zvonimir u Solinu.
- U suradnji s Turističkom zajednicom grada Visa tiskane su razglednice s 8 različitih motiva.

14. Ukupan broj posjetitelja

- Muzej je zbog preuređenja izložbene dvorane (do 18. prosinca) bio otvoren tijekom ljeta, i posjetitelji su mogli razgledati muzejski vrt i lapidarij: oko 600 posjetitelja.
- Od 18. prosinca do Božića novi stalni postav vidjelo je oko 800 ljudi.
- Arheološki lokalitet Salona i Tusculum posjetilo je oko 6 000 osoba.
- Arheološki lokalitet Narona posjetilo je oko 4 000 ljudi.
- Zbirku u Visu tijekom ljeta razgledalo je 810 posjetitelja.
- Novu stalnu izložbu Palagruže u Komiži posjetilo je 2 337 osoba.

15. Financije

15.3. Investicije

Obnova zgrade i stalnog postava Arheološkog muzeja

- Obavljen je niz poslova na instalacijama Muzeja, a najvažniji i najpopežniji sigurnosni posao bila je izgradnja prstena hidrantske mreže u muzejskom prostoru, tj. u istočnom i zapadnom vrtu (četiri protupožarna hidranta, šest vrtnih hidranta, nova cijev za potrošnju u zgradi) te je sve stavljeno u funkciju priključenjem na gradski vodovod.

- Montirana je nova telefonska centrala s pripadajućom opremom, a zračni dovodni telefonski kabel zamijenjen je podzemnim.
- Rekonstruirana je i obnovljena električna mreža. Položen je podzemni kabel za lapidarij.
- Poboľššan je nadzor izložbenih dvorana postavljanjem dodatnih novih, suvremenijih video-kamera s novim multipleksorom, ekranom i ostalom pripadajućom opremom te je ozvučen izložbeni prostor postavljanjem mikrofona i zvučnika. U vitrine Numizmatičke zbirke postavljeni su dodatni sigurnosni uređaji.
- Nastavljen je program informatizacije Muzeja koji financira Ministarstvo kulture.

Tusculum

- U prosincu je započela sanacija i preuređenje istočnog dijela zgrade Tusculuma prema projektu muzejskog arhitekta M. Corića. Prema projektu, taj će prostor postati sastavni dio postojeće zgrade. Porušeni su svi pregradni zidovi i sagrađeni novi. S nosivih je zidova skinuta stara žbuka te su nanovo ožbukani. Postavljena je nova vodovodna i električna instalacija. Postojeća je drvena konstrukcija krovišta i podova sanirana. Postavljeno je novo drveno stubište koji vodi na kat. Dimnjaci koji dugo nisu bili u funkciji provjereni su i osposobljeni. Krovište zgrade u potpunosti je izmijenjeno te je postavljena nova toplinska i vodna izolacija.

Uređenje Arheološke zbirke Issa i radnog kabineta kustosa Zbirke

- Popravljeni su kvarovi na elektroinstalacijama i alarmnom sustavu, promijenjena su razbijena stakla i na sve prozore postavljene zaštitne rešetke kako bi se Zbirka dodatno zaštitila. Tim su se radovima stekli minimalni sigurnosni uvjeti da se Zbirka otvori za javnost.
- Započelo je uređenje prostora za kustosa Zbirke, koji je do sada bio potpuno neadekvatan za rad. U tom smislu uređen je sanitarni čvor, popravljeni su kvarovi na električnim instalacijama, prostor je opremljen radnim stolom te metalnim policama za arheološki materijali.

16. Ostale akcije

16.2. Ostalo

- Ivan Marović, umirovljeni muzejski savjetnik, dobitnik je Zlatnoga grba Grada Splita koji mu je uručio gradonačelnik Splita Ivan Škarić u nazočnosti sadašnjih i bivših muzejskih djelatnika te članova obitelji, na svečanosti u knjižnici Arheološkog muzeja 17. studenog.
- Umirovljeni muzejski djelatnik, dugogodišnji muzejski domar Mile Marić preminuo je u Splitu 26. kolovoza 2000. S tugom i zahvalnošću oprostili smo se od plemenitoga i dobrog »šjor Mile« na splitskom Lovrincu 28. kolovoza.

Priznanja i promaknuća

- Ravnatelj Muzeja E. Marin odlikovan je francuskim odličjem Officier de l'Ordre des Arts et des Lettres 13. srpnja, na temelju odluke francuskog Ministarstva kulture od 25. svibnja. Odličje je ravnatelju na prigodnoj svečanosti u Domu kulture Zvonimir u Solinu 3. studenog predao francuski veleposlanik u Hrvatskoj A. Turot.
- U 2000. godini E. Marin uključen je u 18. izd. *Who's Who in the World*, Marquis, 2001. Uvršten je i u 9. izd. International Directory of Distinguished Leadership, American Biographical Instituta.

- E. Marin bio je član Povjerenstva za imenovanje profesora emeritusa dr. Tomislava Marasovića i akad. Ivu Petriciolija.

Ostalo

- Očišćen je krov sjeverne i južne strane lapidarija.
- Redovito je održavan istočni i zapadni muzejski vrt, te lapidarij.
- Tijekom godine upućeno je više prijava o bespravnoj gradnji u zaštićenoj zoni.
- Potpisan je protokol o suradnji grada Komiže i AMS-a na postavu stalne izložbe *Palagruža — otok među zvijezdama*.
- Sa Zagrebačkom bankom d. d. sklopljen je ugovor o dodjeli donacije od 10 000, 00 kn za arheološki lokalitet Martvilo na Visu.
- U domu gđe Nede Prpić u Zagrebu održana je 22. listopada promotivna večer za Naronu i poglavito, za Erešovu kulu, uz nazočnost ravnatelja, muzejskih djelatnika Branka Pendera i Ive Donellija, te Branka Borasa Kuse iz Vida, a na poticaj apsolvence arheologije Tihane Dominiković.
- U Obavijestima HAD-a 1/XXXII/20, Zagreb, 2000., str. 138-141., prenesen je članak Vesne Kusin iz Vjesnika *Prvi muzej na arheološkom lokalitetu* s fotografijom cjelovitog kipa Vespazijana (torzo i glava).
- Marina Prusac objavila je u časopisu studenata Sveučilišta u Oslu, Nicolay, br. 79, 1999, str. 42-47., članak o Naroni.
- Sveske Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku 90/91 i 92. prikazao je M. Ivanišević u Obavijestima HAD-a, XXXII/2000, 3 str. 137-140. Prethodne sveske, 87-89., prikazao je također M. Ivanišević u Obavijestima 2, str. 92-93.
- Sv. III. Radova XIII CIAC prikazala je M. Jarak u Obavijestima HAD-a XXXII/2000, 2, str. 86-92.

Manastirine

- Lokalitet se redovito održava (sezonsko košenje trave, odvoz trave, čišćenje smeća). Nabavljena su i postavljena nova željezna vrata na zapadnom ulazu u lokalitet, a istodobno je proširena ulazna rampa tako da i posjetitelji s invalidskim kolicima mogu ući kroz ulaz za pješake. Na dnu parkirišta na Manastirinama, kod ploče s planom lokaliteta, ograđena je površina veličine 5 x 20 m. Sazidan je kameni ogradni zid unutar kojega je nasuta zemlja. U tom su ograđenom prostoru postavljena tri antička stupa, dvije baze te ulomci arhitektonske skulpture. Na taj se način sprječava parkiranje kamiona ispred ploče i još se jasnije ističe ulaz u lokalitet koji se nalazi na dnu parkirišta. U dogovoru s komunalnom službom grada Solina dodatno je uređen parkirišni prostor (asfaltirani su oštećeni dijelovi parkirišta, označena parkirišna mjesta za osobne automobile i autobuse, nasut je makadamski put od parkirišta do Manastirina). U dogovoru s policijskom postajom u Splitu postavljeni su prometni znakovi o zabrani parkiranja za kamione.
- Uoči turističke sezone u potpunosti je obnovljena ploča s planom Salone, izrađen je novi plan s legendama.

Tusculum

- U noći 27./28. siječnja izvršena je provala u Tusculum. Nepoznati su počinitelji otuđili određene predmete koji su bili izloženi u spomen-sobi don Frane Bulića (amforu, mramorni jelovnik na latinskome), zatim 20 knjiga muzejske periodike, telefon-faks, fotoaparatus. Provala je prijavljena ovlaštenima u policijskoj postaji Solin, koji su isti dan obavili uviđaj. Provedena je policijska istraga tijekom koje su pronađeni neki otuđeni predmeti (knjige, amfora i telefon-faks), ali počinitelji nisu otkriveni.